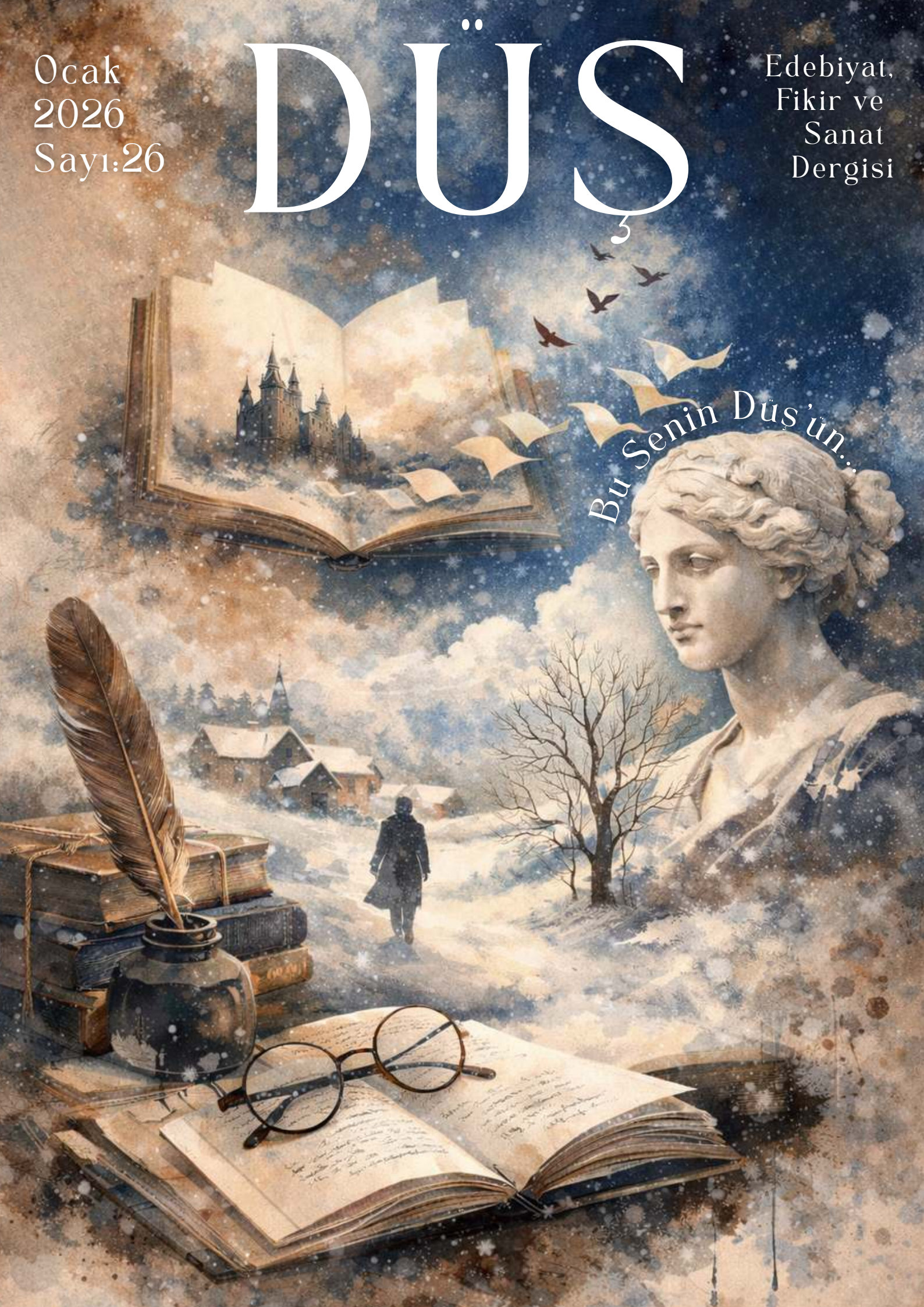

Ocak
2026
Sayı:26

DÜŞ

Edebiyat,
Fikir ve
Sanat
Dergisi

Bu Senin Düş'ün.

İÇİNDEKİLER

05-06

Aynı Çatının Altında-Bengü Naz Türkmen

07

Hislenmek-Samet Mutlu

08

İskele-Eylem Dal

09

Bakalım Gülecek miyiz?-Beyza Kiraz

10

Tufan Düşümü-Gülcan Aydınlık

11-12

Aynılık- Beril Yazıcı Özel

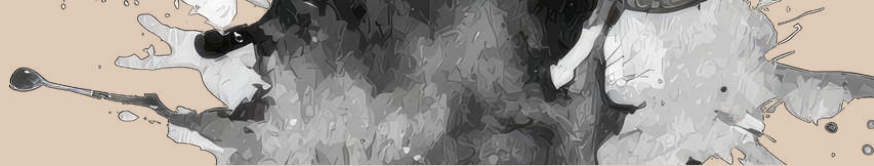
13

Askıda Hayat-Filiz Tiken

14

Taşan Mürekkep-Gamze Ay

15

Saymadığım Pazarlar-Tuğba Martin

16

Bir Yankı Bile Bırakamadan-Nida Dursun

17

Simeranya-Şaziment Yazıcıoğlu

18

Kayıp-Berkay Aras

19

İstifham-Mehmet Ümit Kılınç

20

Dokuz Boğum-Beyza Nur Sönmezdağ

21

Nostaljinin Aldatıcı Mükemmelliği - Meryem Bağirova

22

Ishk Çal- Ümit Aras Dağlı

23

Hoşça Kal-Sevinç İnanöz

24

Akşamüstü Kızılığında - Leyla Güney

25

Uyanmadan Önce Hatırlanan Şeyler -Büşra Eraltuğ

26

Gözler-Dilşah Gül

27-28

Balkondaki Çiçek-Zeynep Uzun

29

Bir Çay İki Şeker -Yasemin Tosun

30

Hayatın Öğrencisi -Varol Kara

31

Boş Beyaz Sayfalar -Hanife Bulut

32

Hakikatin Sert Zemini - Zeynep Ökmen

33

W-Melek Mısra Ergök

34

Liste-Abdulkadir Taş

35

ç- Alkım Türk

İYİ DÜŞLER...

AYNI ÇATININ ALTINDA

Yağmur, geceden beri motelin çatısına vuruyordu. Ne bir ses ne bir sessizlikti bu yalnızca varlığını hatırlatan bir nefes gibi. Pencereelerde titreyen ışık, bir odadan diğerine süzülüyordu; zaman, dört duvar arasında yavaş çekimde ilerliyordu.

Bir kadın uyanıktı. Yatağın ucunda açık duran valiz, içinde aceleyle toplanmış birkaç parça hayat. Bir gömlek, birkaç sayfa, bir yarım umut. Odanın duvarları başka şehirlerin gölgeleriyle doluydu. Sanki her şehir, ondan bir şey almış, geriye biraz daha sessizlik bırakmıştı. Bir çay koydu, sonra unuttu. Kupanın kenarından yükselen buharusulca kayboldu tıpkı onun sesine benzeyen bir buhar gibi. Kendi adını mırıldandı; o an, isminin yankısı bile tanıdık gelmedi kulağına. Bir yabancı gibi söyledi, ve sanki o yabancı, biraz da kendisiydi.

Bir adam, odasında sessizce oturuyordu. Masanın üzerinde küçük bir defter, yanında eski bir kalem. Sayfalarda titrek satırlar, sanki birini değil, kendini ikna etmeye çalışan cümleler.

Her harf dikkatle yerleştirilmiş, her nefes bir düzen duygusuna yaslanmıştı. Disiplinin içinde huzur arıyordu, ama o huzurun her zaman bir gölgesi olacağını biliyordu. Bir an durdu, kalemi havada asılı kaldı. Tavana baktı, dudaklarının arasından sessizce döküldü: “Ya ben de hata yaparsam...” O cümle, odanın içinde yankı bulmadı. Sadece kalbinin içinde dönüp durdu ölçülmüş, tartılmış, yine de ağır bir korku gibi. Sonra yeniden yazmaya başladı, ama artık satırlar değil, nefesleri hizalıydı.

Bir başka odada bir telefon ışığı yanıyordu. Genç bir adam, parmaklarının arasında küçük bir evren tutuyordu. Ekranda kelimeler birikip dağılırken, yüzünde yarım kalmış bir cesaretin gölgesi vardı. Bir mesaj yazdı. Basit, kısa, ama içinde bir ömürlük suskunluk gizliydi. Yazdı, okudu, bekledi. Parmağı “gönder” tuşunun hemen üzerindeydi ama dokunmadı. Sanki dokunursa bir şey sonsuza dek değişecekmiş gibi. O cümle orada kaldı, ekran ışığı söndü, kelimeler görünmez oldu. Ama mesaj hâlâ oradaydı. Gönderilmeden de var olabilen bir duygu gibi, bir nefesin içinde asılı, henüz söylenmemiş bir sevgi kadar sessizdi.

Yağmur azaldı.Gecenin içine sabah karıştı.Motel kokusu, yağmurun ardından gelen taze havayla değişti.Bir odada bir yazar oturuyordu.Defteri önünde, sayfası boş.Sadece dinliyordu.

Duwardan duvara dolaşan nefesleri,aynı sessizliğin içinde birbirine değmeden yaşayan kalpleri.Bazen başını kaldırıyor,yağmurun yerini alan sessizliğin ritmini izliyordu.

Sabah, kırık bir ışıkla doğdu.Kahvaltı salonunda tost kokusu,çaydan yükselen buhar,camlardan içeri sızan ılık bir aydınlık.Kadın pencere kenarında,adam gazeteyi açmış, genç çayını karıştırıyor.Yazar köşede oturuyor;elleri defterin kenarında,bakışları bir anlığın hepsine geliyor ama hiçbirine ait değil.

O anda kapı açıldı.Bir ailenin sesi doldu salona.Küçük bir çocuk koşarak içeri girdi,ellerinde oyuncak bir araba,kahkahası duvarlara çarparak yayıldı.Arkasından anne, baba ve bir kardeş ellerinde tabaklar, birbirine karışan seslerle.Sandalyeler çekildi,ekmek sepeti devrildi,çocuğun kahkahasıyla karışan bir “aman dikkat et” sesi...Bir an için salonun havası değişti.O kahkaha, odanın ortasındagörünmez bir sıcaklık gibi dolaştı.

Kadın başını kaldırdı;gözleri o çocuğa takıldı.Bir an, geçmişinde unuttuğu bir pazar sabahını hatırladı.Adam, gazeteyi indirdi,kelimelerin ardında aradığı düzenin yerine birdenbire ev kokusu geldi burnuna.Genç, elindeki çayı yavaşça bıraktı,gülümsemeyi unuttuğu bir anı hatırladı belki de.Ve yazar, o anı defterine değil, kalbine yazdı.

Salon yeniden kendi sesine döndü,kaşıklar bardaklara vurdu,çocuğun sesi azaldı.Ama o sıcaklık,sanki duvarlarda asılı kaldı.

Yazar defterini açtı,kalemiyle yavaşça yazdı:

“İsimler bilinmedi,yüzler ezberlenmedi.Yalnızca aynı şey hepsinin içinden geçti.”

Bir süre baktı kelimelere.Sayfanın altına küçük bir boşluk bıraktı ve o boşluğa sessizce ekledi:

“Aynı çatının altında.”

Defteri kapattı.Pencereden süzülen ışık,masalara aynı tonda vuruyordu.Yağmur dinmişti.Ve o sabah,kimse fark etmese de,birbirine yabancı dört hayatbir anlığın aynı sessizliğin içinde buluşmuştu.

Bengü Naz Türkmen

Hislenmek

Kimliğimden soyundum
Bilemedim nasıl yazılır bir şiire
Çikolatalı bir kurabiye
Nasıl çıkar ortaya ayaküstü anlamlar
Ve nasıl okunur şiirde tarçın kokusu

Samet Mutlu

İskele

Suyun üzerine iki damla
kan döküldü
Ahenkle satırlara düştüler
Ve o ebruda öldüm

Çünkü dursun istedim
Kalbimin aritmisi
Ayak uyduramadığım
telaşe hayat
Beni yok bilen tanıdıkları
Ya da çok iyi tanıyan
yabancıları

İskelenin sonuydu
geldiğim nokta
Noktalandım

Efsanenin ilk sahnesi
böyle başlasın

Eylem Dal

BAKALIM GÜLECEK MİYİZ ?

İster dilek diyelim ister dua , manifestler, ritüeller, daha geleneksel olan dualar , minnetler, aminler... Hepsinin temel amacı mutluluk üzerine kuruludur. Kimse daha kötü bir yıl istemez, sağlıksız olmak, çirkin olmak, parasız olmak normal şartlar altında hiçbirimizin ağzından bile kaçırılmaz .Aksine ağzımıza bile almak istemeyiz.Gelgelelim işe tersinden bakarsak Maslow'un ihtiyaçlar piramidinde en geniş alanı kaplayan barınma ve devamında güvenlik , sevgi, değer, kendini gerçekleştirme ihtiyaçlarıdır.İnsanın yaşaması için gerekli olan tüm ihtiyaçlar. Ne gariptir ki halihazırda olmayan para için, kendimizi emniyette hissetmediğimiz için ve etrafımızda güzel insanlar olması için dilekler asıyoruz gökyüzüne. Hakkımız olanı dileniyor gibiyiz sanki.Elimizden alınan sağlıklı yaşam elementlerini geri istiyoruz. Öyle ki kimse entelektüel olmakla, kendini gerçekleştirmekle, varoluş amaçlarıyla ilgilenmiyor. Daha doğrusu ilgilenilecek duruma gelmesi için bir nevi önündeki engelleri aşmaya çalışıyor.Ne garip...Küstüğümüz, kustuğumuz, kırptığımız, koştüğümüz, korktuğumuz bütün k harfiyle başlayan kelimeleri bıraktık eski yılda ;pişmanlıklarımızı buruşturup attık , isteklerimizi fosforlu kalemlerle boyadık ve beklemeye geçtik.Eskiden okuduğum ama bende hep yeni kalan bir dize geldi aklıma tüm bunlardan bahsedince :

“Ama yazgısını yıldızlı çokomel kağıtlarına sarıp saklayamıyor insan.” Yani Ey Sevgili Arkadaşım .Biz hayatın akışında iniş çıkışlı yollarda yaşarken bir de bizim yanımızda yürüyen kaderle yarışıyoruz. Kim kime çelme takarsa kim daha güçlü manifest yaparsa ;kandırmak serbest , işgüzarlık, her türlü kuralızsızlık baki ...Yeter ki kaderi yenelim ya da kader bizi .Umutsuzluktan uzak ama gerçekçi bir yıl olacak bu yıl. Olabildiğince tutumlu davranarak evrene zarar vermediğimiz elimizde kalanlarla kendimize iyi gelecek neşeler edineceğiz. Dikiş dikmek , örgü örmek, takı yapmak ; tamirle uğraşmak ,araba koleksiyonu yapmak, kitap okumak ; yürümek , koşmak , hareket etmek...Hepsini kendimizde topladığımız bir yıl olsun .Kalabalıktan uzak , sakin sakin ilerlediğimiz; sırlarımızın hedeflerimizle alakalı olduğu mutlu bir yıl. Ve sağlıklı.Benden bu kadar . Dualarım bu kadar. Dileklerim bu kadar. “Yaşamak şakaya gelmez.” O zaman yaşayalım, bakalım gülecek miyiz?

TUFAN DÜŞÜMÜ

Geldim, evet.
Düşmemiş Âdemlerden,
Uçarı elmalardan,
Ekşimtirik kadınlardan.

Hiç bulanmadan çamura,
Bulaşmadan kana,
Bürünmeden ete kemiğe;
Öylece geldim.

Talan olmuş avlulardan,
Bülbül yemiş dutlardan,
Boğduran sulardan,
Başsız dünyalardan doğdum da
geldim.

Soyu soppu kurutan veletlerden,
Habil'in Kabil'inden,
Bir taşı kor yapan kinden,
Çok sevilenden, çok az
sevilenden;
Öyle yandım da geldim.

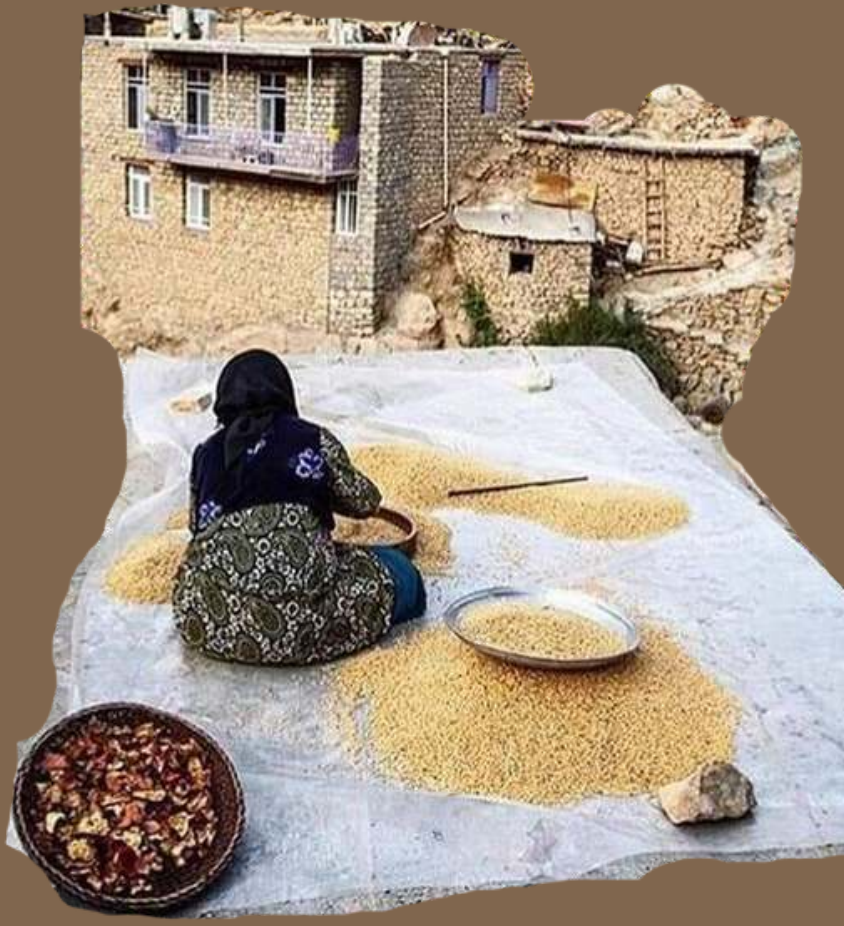
Okunmamış mektuplardan,
Taş kesilen İbrahim'den,
Baş kaldıran ayaklardan,
Kopmayan urganlardan
(Tufan'dan)
Asıldım da geldim...

Gülcan Aydınlık

Aynılık

Şehir hayatına uyum sağlamakta zorlanan bedeni, onu hâlâ gündoğumu zamanında ayağa dikerdi. Filmlerde gördüğü, deliksiz uyuyan insanlara çok özenirdi. Hiç öyle tatlı ve uzun uykular uyuyamadı ki zaten bedeni izin verse, onun omuzlarına yüklenmiş işlerin ağırlığı yüzünden erkenden kalkması gerekirdi.

On dokuz yaşına kadar Trabzon'da yaşamıştı. Yaylann tepesindeki ahşap evde, ailenin beşincisi ama en önemlisi ikinci kız çocuğu olarak dünyaya geldi. Erkekler okula yazdırılmış, evde prensler gibi bakılırken, ablası onların rahatını sağlamak için saçlarını süpürge ederdi.

Yeni bir kızın eve katılımı, en çok ablasını sevindirmişti ama daha kardeşinin eli iş tutan yaşlarını göremeden o da evlendirilip gitmişti. , kendini bildi bileli hem evde hem yaylalarda çalışırdı. Ailesi onun evlenmesine izin vermeyeceklerini sıkça dile getirir, "Sen bizim için uzaklaşamayacağımız kadar çok değerlisin. Ellere yâr etmeyiz seni," derlerdi. Sırf onun iş gücünden yararlanabilmek için, bu sözlerin sarf edildiğini bilirdi. Talipleri, yaylada تنها anları kollarlar, su gibi güzellikteki kızı, ailesinden gizli görebilmek isterlerdi ama herkes onun gönlünün Cemil'de olduğunu tahmin ederdi. Fadime, evde uğraştığı ağır işleri anlattığında, Cemil üzülür, "Kaçalım gidelim buralardan yârım, senin narin ruhunu çürütür bunlar," derdi. Kaçma teklifine hiçbir zaman yanaşmasa da bir gün ağabeyleri canına tak ettirmişti. Onların ayaklarını yıkadığı klasik bir akşam saatiydi. Kendi aralarında, şaka kisvesi altında ayaklarını çırpıp, Fadime'yi ıslatmaya başladılar. Ağızlarını kulaklarına kadar açan koca kahkahaları eşliğinde, kızın kafasını pis su dolu leğene bastırarak kadar ilerlettiler aralarındaki oyunu.

Fadime, o gece sabaha kadar sessizce göz yaşları döktü. Kafasına koymuştu artık bu iğrenç adamların olduğu eve veda edecek, Cemil ile uzaklara gidecekti. Tüm planın üstünden geçtiler ve sonraki şafak vaktinde kaçarak, şehre geldiler.

Şehir hayatı gözlerini korkutuyordu. Kalabalık içinde farklı farklı insanlar hep bir yerlere yetişmeye çalışır gibi koşturuyorlardı. Cemil, kıt kanaat geçimlerini sağlayacak bir iş buldu. Fadime'ye de "Sen dinlen, bu hayat seni fazlasıyla yordu, artık kendin için yaşayacaksın," dedi ama tabii ki öyle olmadı. Kadınlara yüklenen görevler hiçbir zaman üstü çizilip atılamazdı.

Kısa sürede gebe kaldı. Doğumdan sonra daha kendini toparlayamadan yeniden hamile olduğunu öğrenmiş, ardı ardına gebelikler yaşamaya başlamıştı. Kendini damızlık hayvan gibi hissediyordu. Daha fazla çocuk istemediğini, sıkça Cemil'e dile getiriyordu ancak lafları hep havada kalırdı. Cemil, "Çocuk berekettir sen Tanrı'dan iyi mi bileceksin."

Çocuğu verdiyse bize vardır bir hikmeti," derdi. Fadime artık kendi bedenine bile tamamen yabancılaşmış, hayatını çocuklarını düzgün bir şekilde yetiştirmeye adanmıştı.

Yıllar geçti, altıncı çocuktan sonra Tanrı'nın armağanı gebelikler bitti. Çocuklar büyüyüp bir bir evi terk ettiler. Bazıları evlendi, bazıları da okuyup bir yerlere geldi. Çocuklarını hiç ayırmamıştı. Kız erkek demeden hepsi okumuş, kendi hayatlarını kendileri seçmişti.

Cemil erken yaşta, iş sakatlanması bahanesiyle emekli oldu. Ellerinde az biraz paraları, huzurlu hayatları vardı. Fadime hâlâ ev işlerinden sorumluydu ama sadece eşine karşı olan bu sorumluluk geçmişindeki zorluklar karşısında esamesi bile okunmaz türdendi.

sahile yürüme mesafesinde olduğundan sabahları kahvaltıdan sonra, şapkaları başlarına, şalvarlarını kışlarına geçirir, çarıkları ayaklarında deniz kenarına giderlerdi. Bir pazartesi günü yürüyüşünde, sahil kenarındaki kayalıkların arasındaki otlara gözleri ilişti. Yenebilir yabancı otlar sarmıştı ortalığı. Yakındaki kafeye gidip plastik bir poşet istediler. Kılıklarını gören çalışan, onlara poşeti para istemeden verdi. Hızla ilerleyip otları yolarak poşete doldurmaya başladılar.

Çevredeki herkes sportif giyimli insanlardı. Sabahları ellerinde kahveyle sahire iner sonra da bir boy yürüyüp, ne kadar kalori yaktıkları üzerine konuşurlardı. Onlara göre bu tip insanların hepsi birbirine benzerdi. Hatta aralarında isim bile takmışlardı "şehirli koyunlar". Böyle demelerinin nedeni, koyun sürüsü gibi herkesin aynı şekilde hareket etmesiydi. Ellerindeki telefonlardan, üstlerindeki tişörtlere, söyledikleri sözcüklerden, saç renklerine kadar hepsi aynıydı.

Köyde olsa, bu durum farklı olabilirdi, belki o zaman onlar ayırt edilemez görünümüne girer, şehirli dikkat çekici olabilirdi kim bilir ancak metropolde durum buydu, sözde spor yapan şehirli koyunlara karşı Fadime ile Cemil yabancı otlarla uğraşıyorlardı.

ASKIDA HAYAT

Sabah ezanıyla uyanmak adeti idi. Öyle dindar falan olduğundan değil sırf alışkanlıktan. Karısını erkenden yanına aldıktan sonra, zaten zayıf olan Tanrıyla ilişkisi iyice kopmuştu. “Havalar da iyiden iyiye soğudu. Lakin henüz doğalgaz sobasını yakmak için erken,” diye geçirdi aklından. Makbule göçüp gittiğinden beri yaz kış fark etmiyor, artık her mevsim üşüyordu. Yataktan kalktı. Başucundaki sandalyede duran, Makbule’nin ördüğü lacivert hırkayı sırtına geçirdi. Banyoya gidip yüzüne musluktan akan buz gibi suyu çarptı. Yüzünü kurularken aynadaki suretine tanımiyormuş gibi bir süre baktı. Bu derin oyuklar, bu ferî kaçmış gözler onun olamazdı. Son günlerde gençlik resimlerine aynadaki yüzünden daha fazla bakar olmuştu. Gerçekte o resimlerdeki genç adamdı. Bu aynadaki yüz ona ait olamazdı. Mutfığa geçti, buzdolabını açtı. İçerideki aydınlık boşlukta bir süre göz gezdirdi. Dolapta sabah için ağza atılacak bir şey yoktu. Çaresiz, marketlerin açılacağı saati bekleyecekti. Sadece kaldırımında yürüyenlerin ayaklarını gördüğü camın önüne oturup hırkasına iyice sarındı. Makbule’nin, “Kahvaltı hazır!” diye seslendiği, çocuklarla birlikte masada oturup hep birlikte, güle söyleye ettikleri kahvaltılar burnunda tüttü. “Ah hayırsızlar! Babaları ne halde diye arayıp sormazlar,” diye söylendi. Kalkıp emektar radyosunun düğmesini çevirdi. Çalan şarkıya titrek sesiyle eşlik etti. “Arar ömrünce gönül giden sevgilileri/ Bilmez biçare kalpler, giden dönmez ki geri...” Saat sekiz buçuk olunca kalkıp dizleri iyice incelmış kahverengi kadife pantolonunu pijamasının üzerine geçirdi. Hırkasının üstüne hâkî kaşe kabanını giydi. Kasketini taktı. Her sabah yaptığı gibi önce en yakındaki markete gitti. Peynir reyonunun önünde durup birkaç çeşit peynirin tadına baktı. “Nerede eskinin peynirleri?” diye söylendi reyondaki gencin boş bakışlarına aldırmadan. Sonra manav kısmına geçti. İki cevizi avucunun içinde birbirine bastırıp kırınca hala gücünün yerinde olduğunu düşünüp gülümsedi. Biraz ötedeki marketin bu kez zeytin reyonuna gidip tüm zeytinlerden birer ikişer denedi. Zeytinler de pek hoşuna gitmeyince en iyisinin simit yemek olduğuna karar verdi. Marketten çıkıp köşedeki simitçinin askıdaki simitlerinden bir tane aldı. Parktaki banka oturup afiyetle yedi. Çok şükür, bugün de kahvaltısını etmiş saat onu bulmuştu. Şimdi gidip kahveci Mahmut’un askıdaki sıcak çayıyla içini ısıtabilirdi. Belki biraz da hoşbeş ederdi.

TAŞAN MÜREKKEP

Günlerden bir yaz günüymüş.
Bir gece yahut gündüzmüş.
Şair uzaklara dalıp gülmüş.
Kalemnin en dolu olduğu günmüş.

Kafasında bir sis varmış.
İçinde bir karanlık kalmış.
Ruhu her geçen gün biraz daha yanmış.
Şairin kalemi mürekkeple dolup taşmış.

Her yerde güller, sümbüller.
Onun bahçesinde ise yalnız kardelenler.
Her gün haline ağlar, güler.
Alır kalemini ve yazmalıyım der.

Derdi nedir bilmez.
Kozasından bir yere gitmez.
Bu buhranın sancısı hiç geçmez.
Nazar ama mürekkebi hiç bitmez.

Şairin gözleri dolar, elleri titrer.
Kelimeler dökülür yüreğinden teker teker.
Kalbine çok fazla bu sıkıntı ve keder.
Şair ilk kez mürekkepsiz kalmak ister.

Kalbine bir sancı saplanmış.
Aklını düşünceler yağmalamış.
Gözyaşları seller gibi akmış.
• Kaleminden bir damla mürekkep taşmış.

Şairin kalemnin en dolu günüymüş.
O gün, hem gece hem gündüzmüş.
Ve acınacak haline gülmüş.
Tüm güzel duyguları oracıkta ölmüş.

Gamze Ay

SAYMADIĞIM PAZARLAR

Pazar günlerinin kaçınıcıya denk geldiğini bilmiyorum artık. Zaten çocukken de her şey sayılmazdı. Bilyeler sayılırdı mesela; gazoz kapakları, yaz boyunca yenen dondurmalar... Annem saymayı öğretirken bazı şeylerin sayıldıkça çoğaldığını, bazılarının sayıldıkça eksildiğini fark etmişim. O yüzden bazı şeyleri hiç saymadım. Eksilmesinler diye.

Yedi yaşındaydım. Evimizin duvar dibinde bir erik ağacı vardı. Kimsenin sahiplenmediği cinsten. Önünden herkes geçirdi ama kimse durmazdı. Dallarından koparan koparır, yere düşenlere kimse eğilmezdi. Kuşlar gelirdi bazen. Sonra biri bir ses çıkarır, kuşlar bir anda havalanırdı. Kuşlar gidince ağaç daha da yalnız kalırdı. Sanki onlar uçunca, ağacın varlığı da hafiflerdi.

Annem bir gün yanıma geldi. Dört işlemini yeni öğrenmişim. Parmaklarıyla ağacı gösterdi.

“Şu ağaçta kaç tane kuş var?” dedi.

Saydım.

“Biri uçtu. Kaç kaldı?”

Uçmasındı.

Uçmasındı işte.

Cevap vermedim. Erik ağacına baktım. Kuşların ardından dalları biraz daha eğilmiş gibiydi. O gün ağacın yanına oturdum. Gölgesi küçüktü ama bana yetiyordu. Ceplerimde izole bant vardı. Yere düşen erikleri aldım, dallarına yapıştırmaya çalıştım. Düşmesinler diye. Kimse almasın diye değil; düşmesinler diye.

Eriği hiç yemedim. Ağaca kendimi anlattım. Onun her şeyden önce bir ağaç olduğunu söyledim. Benim de çıkarı olan biri olmadığını. Dinleyip dinlemediğini bilmiyordum ama bazı şeylerin duyulmasa da söylenmesi gerekiyordu.

Yıllar sonra bir filmde gördüm bunu. Asya, geri dönen İlyas'a değil, uğrunda emek harcayan Cemşit'e bakıyordu. İlyas yolculuğu tamamlamıştı belki ama Cemşit beklemişti. Limana gelen gemi önemliydi ama limanın kendisi daha kalıcıydı. O zaman anladım: İnsanlar yolculuğa değil, sığınılacak bir yere tutunuyordu. Emek, çoğu zaman görünmüyordu ama yokluğu hemen ediliyordu.

Hayatla yarışım okumayı söktüğüm gün başladı. Televizyondaki alt yazılarla. Herkes benden hızlıydı. Ben hızlandım. Hızlandıkça görünür olacağımı sandım. Bir gün bir cümleyi eksik okudum.

“Aferin,” dediler, “şunu da okusaydın tam olacaktı.”

Tam olmayınca, okuduklarım silindi sanki. Yettiğim hâlde yetmemiş sayıldım. O gün öğrendim: İnsan bazen vardığı yerle değil, varamadığı son kelimeyle hatırlanıyordu.

Bugün yine pazar. Daktilonun başına geçiyorum. Kaçınıcı pazar olduğunu bilmiyorum; saymıyorum. Çünkü bazı günler geçmek için değil, kalmak için vardır. Görülmeyen emeğin, sessizliğin ve kimsenin fark etmediği o küçük direnmenin içinden yazı çıkar.

Bazıları saymayı bırakır, bazıları yazmadan yaşayamaz.

Bir Yankı Bile Bırakamadan

İpekten işleme omuzlarından yaşamın yorgunluğu süzülüyor; her bir omuz silkişinde biraz daha damlıyor. Yeryüzüne kirini akıtıyordu. Yorgun bedeninde kayboluyorsun, Orpheus. İnsanlara yabancılaşıyorsun; insanların arasında olmaktan korkarken çoktan onların arasında kaybolmuş olmak... Ne büyük trajedi ama! Yaşamın solğunu reddederken ona muhtaç olmak... Ne büyük acizlik ama! Günün sonunda korktuğun her şeysin, Orpheus. Tüm korkuların sana ayna tuttuğunda kendini göreceksin. Ağırlığını kaldıramayacaksın bu gerçekliğin.

Ne de korkunçtur mecburlaşmak; İteklediğin, seni temsil etmesini istemediğin her şeyin arasına sığışmak... Ne kadar korkunçtur, Orpheus! Mecbur olmak bir bedene; Etten bir bedene mecbur olup ona sıkışmak... Tüm dünyanın pisliğine maruz kalan bedenlerimizi söküp atamamak ne korkunçtur! Etten kemikten maskelerle kendimizi saklamak; Sakladıkça benliğimizin silinişi, Silindikçe kayboluşumuz. Ne kadar korkunçtur, Orpheus...

Ayak bastığın toprağın her santiminde ölen bedenleri görebilmek... çoktan silinmiş bedenleri... ah, ne kadar korkunç, anlayabiliyor musun? Korkunç olan silinerek toprağa karışacak olmak değil, Orpheus asıl korkunç olan, karışırken bile bir iz bırakamamak. Unutulmak değil mesele; hiç var olmamışsın gibi toprağın seni sessizce yutması, seninle birlikte bütün çırpınışlarının da gömülmesi...

Bir gün o toprağa bir yabancı basacak ve senin acının yerini bir başka acı alacak. Senin kalp atışlarının küllerini, başkasının adımları silkererek dağıtacak.

İşte trajedi burada Orpheus: Yaşamak yok oluştan kaçmak değil, yok oluşun içinde kendine bir yankı aramak... ama çoğumuz bir yankı bile bırakamadan sessizce sönüyoruz.

Nida Dursun

Simeranya

Süzüldüm denizin iliklerine
vardım yeryüzünün tuzuna
ay düştü bavulumdan
zarif korkuluklarımın üstüne
-kör yüzümün vadisinde dolaşmışım-
-şair nergisi çizgilerime bakmadan-

belleğin tırabzan demirlerinde
kanaviçe işliyordu simeranya
karıştı kar tanesine
hayatının çıkmaz alayı
-tanrı'nın dilsiziydi-
-metceziriydi-
başucundaydı kutsallığı

sırlı tüneller sızmış
hülyadaki yeşil saçlı bitkilere
çoğalıyorum simeranya'nın kalbinde
tüy hafifliği bir bağlılıkla
inançla, aşkla bir yüzüğün
içinden geçiyorum

hadi simeranya
âşıkane bir aynadan
şiir uykusuna dalalım

Şaziment
Yazıcıoğlu

Kayıp

Birinin gidişine hazırlanmak kadar zor bir şey yok.
İnsanı asıl yıkan, kaybın kendisinden çok, yaklaşmakta olduğunu hissetmek.

Birini sonsuza dek kaybettiğinde dünya bir anda eski rengini yitirir.
Sesler uzaklaşır, zaman ağırlaşır, nefes bile yabancı gelir.
Her şey yerli yerinde duruyormuş gibi görünür ama hiçbir şey gerçekten aynı değildir.
Ne kadar kabullenmeye çalışsan da, içinin bir yanı hâlâ onun sesini arar.
Ve o an anlarsın: bazı vedalar, yaşanırken bile eksiltmeye başlar insanı.
Kaybetmek...

Kaybedeceğini hissederek yaşamak.
Sevdiğin bir insan nasıl ölebilir ki?
Daha dün sana sarılan, hayatının her anında yanında olan biri nasıl olur da bir anda yokluğa karışır?
Hayat bu kadar acımasız mıydı, yoksa biz mi ölümün varlığını unutarak yaşadık bunca zaman?

Ne hissettiğimi tam olarak bilmiyorum, tarif de edemiyorum.
Sanki aynı ruhun iki yarısıydık; aynı karanlıkta yürüyen iki yalnız yolcu.
Şimdi ise biri yukarıda, biri yerin altında kaldı.
Ben, olduğum kişiden bir iz bile bulamıyorum artık.

Ve en acısı şu:
Ben hâlâ hayattayım... ama o yok.
Dünyamı güzelleştiren, aşık olduğum, uğruna canımı verebileceğim meleğim gitmişti.
Melek olmuştu.
Sabah uyandığımda öptüğüm, akşam eve geldiğimde kokladığım, sarıldığım annem... artık olmayacaktı.

Daha dün sana sarılan, hayatının her anında yanında olan biri nasıl olur da bir anda yokluğa karışır?
Hayat bu kadar acımasız mıydı, yoksa biz mi ölümün varlığını unutarak yaşadık bunca zaman?

Ne hissettiğimi tam olarak bilmiyorum, tarif de edemiyorum.
Sanki aynı ruhun iki yarısıydık; aynı karanlıkta yürüyen iki yalnız yolcu.
Şimdi ise biri yukarıda, biri yerin altında kaldı.
Ben, olduğum kişiden bir iz bile bulamıyorum artık.

Ve en acısı şu:
Ben hâlâ hayattayım... ama o yok.
Dünyamı güzelleştiren, aşık olduğum, uğruna canımı verebileceğim meleğim gitmişti.
Melek olmuştu.
Sabah uyandığımda öptüğüm, akşam eve geldiğimde kokladığım, sarıldığım annem... artık olmayacaktı.

Ama bıraktığı miras öylesine kuvvetliydi ki..
Kemoterapiye bile yüzünde gülümsemeye giden meleğim, sen yokken yıkılacak mıydık?
Hayır.
Yıkılmayacağız.
Bıraktığın ışıkla yüzümüz gülmeye devam edecek.
Anılarınıla, sözlerinle, bize öğrettiklerinle...
Tüm hücrelerimizde seni yaşatacağız.

Berkay Aras

İSTİFHAM

Mavi bir hışım suçlanmış terbiyesizlikle
uzamış dillerde.
Güç hevesi her kelimeyi alıkoymuş
ve
iradeye bir nokta koydurmuşsa eğer;
mavi bir hışım geniş bir anda bulunduğu satıra
bir ağaç ilişirir.

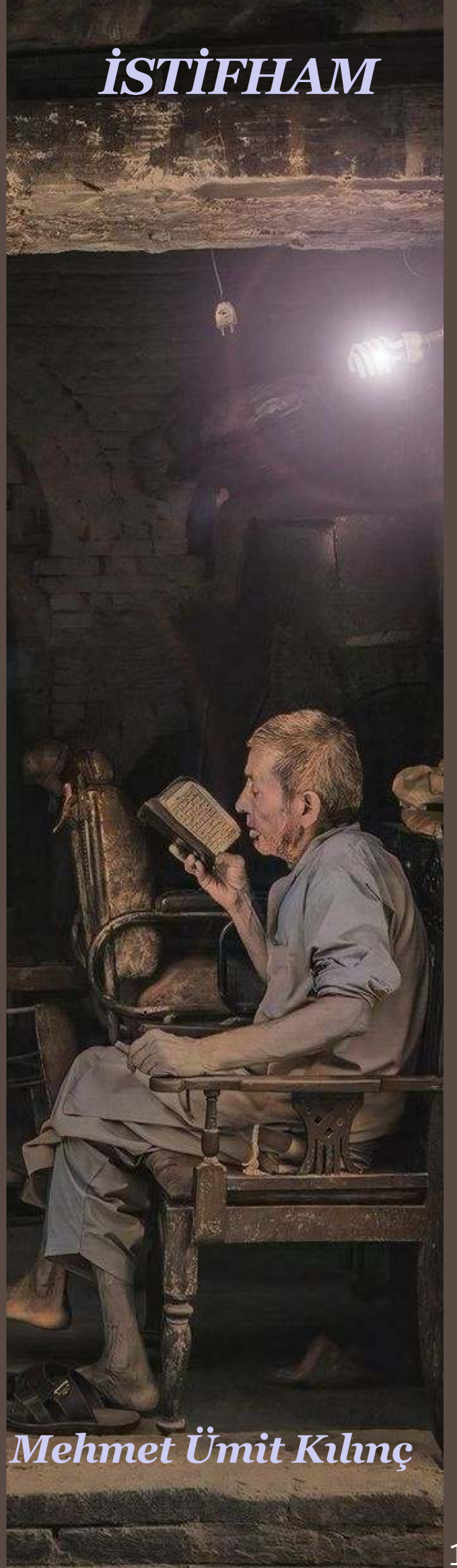
İnzivaya çekilse de yürek
dikkat çekmeye meyilli.
İbraz edilmiş her kelime uğultusu dualar içinde hüküm
giydiği söylene ise,
unutulmuş bir ana sadece bir ibrettir.
Kinaye derler, neye dediklerini
kirleterek
Cam kavanozun içinde bir bal, bir buçuk iki kilo yağ
ve sinirden oluşan parçamıza rağmen
'tüh' derdirtecek
uçkurunu uçurtma gibi uçurana.

Her sorunun cevabı yine hadi diyecek.
İçlerinden sessizce;
'HER KELİME YERİNİ BULMAZ!'
derlerdi eskiden şimdi ise -sadece- yerini bulmuyor.
Sevgi, içinde dolanan hangi mazbut bir alın
yazısına yazılmış, ya da hangi oğla..
Bütün yücelikleri ile sizden istenileni
size verebilecek en tez zamandaki
kimsesizliklerini
gizleyecek bir dik duruşta saklı.

Hangisi göster bana medet
umulmaz, güce tapınılmaz diyen!
Haykır ki suratıma bilebileyim,
varmış hala geçmişe
kirli dil uzatacak yürek.
Ya da fısılda ki duymasınlar anlam
arayan her varlığa, cevap arıyorum
ben ,
diyen
kendini kandıran kaygısız.

Tutumu en ufak tutuşmuş bir kaygıya sulandıranlar;
Dokunuşların üstünde bir sır vereceğim
desem alkışlarınız beni
lakin bu sır bir istifham.

Toprağı hızlı kazın yazılanlar
yazılanlar,
sadece gömülmeli.

Mehmet Ümit Kılınç

DOKUZ BOĞUM

Sözlerim destur ister, dokuz boğumundan
Bekler her nefeste el pençe divan
Gitmeden hoş sedam dokuz hakime
kurban
Kurtarın beni şu yakamdaki boğazımdan

Değmemişken çeperine bir yudum
sarhoşluk
Nedir bu her nefesteki kaybolmuşluk
İzinle tekte içiyorken haramı it kopuk
Nedir bu dokuz pınarından çektiğim
susuzluk

Er meydanı kalabalıktır, ihtiyacı yok
şahide
Şu boğazdaki düğüm esas görünmez
muharebe
Sırat köprüsü bir, erler geçer yiğitçe
Sözlerim geçemez, boğaz dokuz
mahkeme

Ey boğazım! Sözler sana kalsın, satırlar
bana
Burada mahkeme de benim yargıç da
Buluyorken kalemim satırlarda neşvu
neva
Müstahaktır urgan gölgesi dokuz
boğumuna

Beyza Nur Sönmezdağ

NOSTALJİNİN ALDATICI MÜKEMMELLİĞİ

İnsan bazen geçmişi hatırladığında garip bir duygu yaşar. Bu duyguya ad vermek zordur: ne tam sevinçtir, ne de saf hüznün. İçinde her ikisi vardır, ama hiçbiri bütünüyle değildir. Nostalji dediğimiz bu his aslında hafızanın bize oynadığı en ince ve en tehlikeli oyundur.

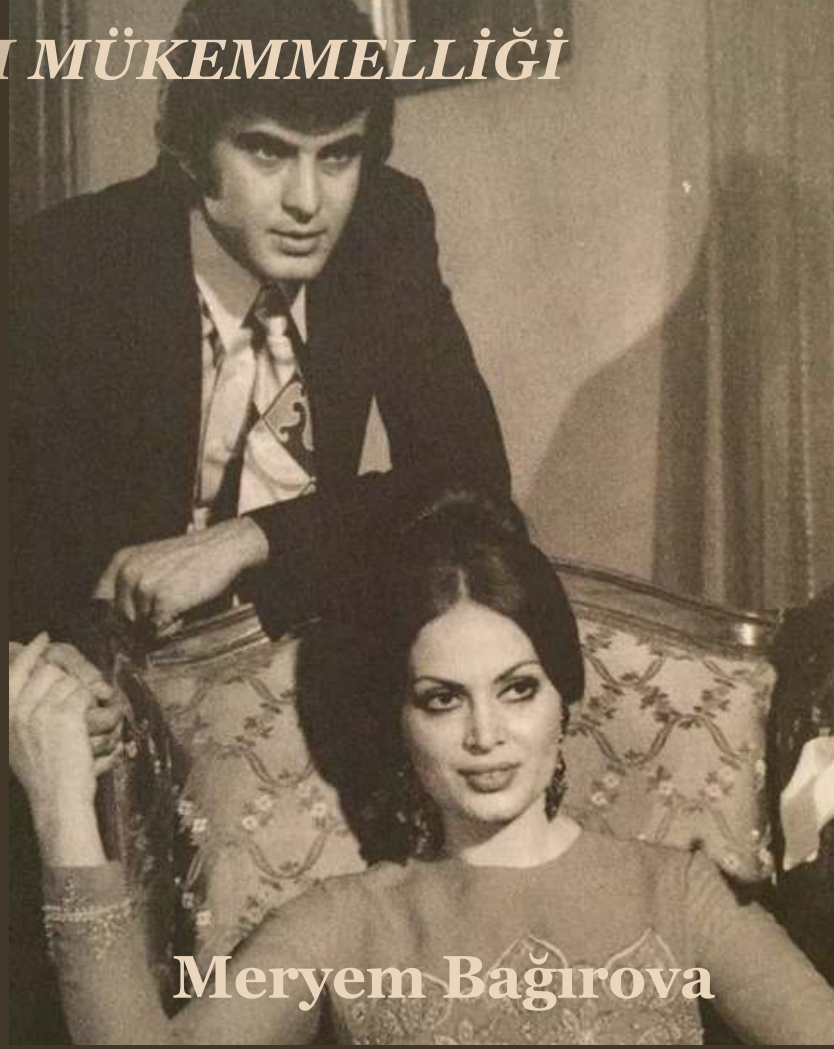
İlginç olan şudur ki, nostaljiyle hatırladığımız anların çoğu yaşandığı zamanda o kadar da mükemmel değildir. Belki o gün yorgunduk, belki kırılmıştık, belki de beklediğimizi bulamamıştık. Ama zaman geçtikçe hafıza o anın kenarlarını törpüler, acı detayları siler, sessizliği romantikleştirir ve bize cilalanmış bir hatıra sunar. Böylece, vaktiyle sıradan, hatta bazen ağır olan anlar yıllar sonra “en güzel günler” adını alır.

Nostalji bizi geçmişe döndürmez; aslında geçmişin hiç var olmamış bir versiyonuna götürür. Biz gerçek anı değil, hafızamızda yeniden kurulmuş hâlini özleyerek hatırlarız. Bu yüzden nostalji biraz yalandır, ama çok samimidir. O bize gerçeği değil, ihtiyaç duyduğumuz duyguyu verir.

İnsan neden nostalji yaşar? Çünkü şimdiki zaman daima sorular, sorumluluklar ve belirsizliklerle doludur. Geçmiş ise değişmezdir; orada risk yoktur, korku yoktur. Her şey çoktan olup bitmiştir ve sonucu bellidir. Nostalji bize güvenli bir liman gibi görünür. Bu yüzden zihnimiz geçmişi korur, süsler, idealleştirir. Aslında nostalji geçmişe duyulan sevgi değil, şimdiki zamana duyulan yorgunluktur. İnsan şimdikiyi kavrayamadığında geçmişe sığınır. Ve o sığınmakta hatıralar, gerçeklikten daha güzel görünür. Çünkü hatıralar bizden hiçbir şey istemez, yalnızca hatırlanmak ister. Belki de nostaljinin en acı tarafı budur: biz özlediğimiz şeyin kendisine değil, artık var olmayan duygusuna özleriz. O anlara dönsek bile aynı hissi bulamayız. Çünkü değişen zaman değil, biziz.

Felsefi açıdan nostalji, zamanın nesnel akışına karşı öznel bir isyandır. İnsan zamanın ileri gidişini kabul etse de, anlamın geride kaldığını hisseder. Geçmiş, bu anlamın korunduğu bir mekân gibi görünür. Ama bu gerçek bir mekân değil, hafızanın kurduğu metafizik bir mekândır.

Paradoks şudur ki, insan geçmişi idealleştirdikçe şimdikiyi yoksullaştırır. Oysa geçmiş de bir zamanlar şimdiki zamandı ve o vakit de anlaşılıyordu. Demek ki sorun zamanın niteliğinde değil, insanın ona bakışındadır. Biz anı yaşamak yerine, onu sonradan anlamak için saklıyoruz.

Meryem Bağırova

Başarısızlıklar insanı nostaljiye daha çok yaklaştırır. Çünkü başarı geleceğe inanç ister, başarısızlık ise anlamı geçmişte arar. İnsanın “liman” arayışı buradan başlar. Fırtınada insan sahile kaçır, denizin kendisine değil. Nostalji de bu anlamda hayatın fırtınasına karşı bulunan sakin sahildir. Ama felsefenin sert gerçeği şudur: limanlar durmak içindir, yaşamak için değil. İnsan geçmişte kaldıkça varlığı donar. Geçmiş dokunulmazdır, değiştirilemez; bu yüzden güvenli görünür. Fakat tam da bu değişmezlik insanı gelişimden mahrum eder.

Zaman insanı ileri götürmez; insan zamanı anlamlandırdığı kadar ilerler. Çocukluk nostaljisi aslında kaybedilmiş imkânların değil, kaybedilmiş sadeliğin

yasını tutmaktır. Biz az şeyle mutlu olabildiğimiz hâlimizi kaybettik. Ve şimdi çok şeyin içinde az anlam buluyoruz. Belki de insanın temel sorunu budur: hatıraları hayatın kendisinden daha gerçek sayması. Oysa hatıra ölü zamandır, hayat ise daima şimdiki. Geçmiş yalnızca o zaman değerli olur ki, şimdiki zamana ışık tutsun; ona sığınmak için değil.

Nostalji bize bir gerçeği sessizce fısıldar: her an, yaşandığı sırada değersiz gibi görünebilir, ama bir gün hatıraya dönüştüğünde eşsiz olacaktır. Bu yüzden belki de geçmişi bu kadar idealleştirmek yerine, şimdikiyi hissetmeyi öğrenmeliyiz. Çünkü geleceğin nostaljisi tam da bu andan doğar.

Islık Çal

Sevgilim ıslık çal sokağım ısınsın
mevsimin merhameti yok
anladım.

Bir sıcaklığa kıvrılsın

kedisi köpeği kimsesizi dünyanın
Uzun uzun-çok uzun olsun ışığın
Çal ki ışığımız yansın
çal ki düşsün ayazın dişi
etimizden

Görünmüyor bekle ama hududu
yok kanadık
halsiziz açız çok ağırlıyız hem
Sevgilim ıslık çal - ağlamam var
benim

Vurduk çakmağın son taşıyla
tütünleri
bütün yaralarımızı yolduk
Kan kurusu kabuklar yaktık
burda
Şimdi en uzun yanan kabuğun
kenarından
üşüyerek konuşuyorum sana
Gök yuvalansın göğsüne de
sevgilim ıslık çal sonsuz
ağlamam var benim

Ümit Aras
Dağlı

Hoşça Kal

Onca güzel sözcük
Aramalıydı kendini
Beni attığın dünyada-n.

Bir ses
Bir el sallamandı
İçindeki gemiden atmadan önce
Beklediğim,

Bir mendil miydi
Bir yaprak mıydı
Sallanarak düşen
O 'Sevgilerde'
Kalmıştı Behçet amcanın dediği
Beklediğim,

O kadar zor muydu

-Seni özledim demek
O düşen bir yaprağın
Dalında kaldıysa gözyaşı-n
- Seni üzdüm demek
akardı
Ağacın gövdesinden.

O kadar zor muydu

Onca güzel sözcük
Aramalıydı kendini
O yüzden
Kimse konuşmadı
Ne bi'el sallandı
Ne bi'hoşça kal!

Akşamüstü Kızılığında

Bir akşamüstü vedasını selamlıyorsun;
Gözlerinde güneşi gördüm,
Gözlerinde gülüşü gördüm.
Ellerinde dingin saatlerin kızılığı;
Nasıl da yaşanılabilir kılıyor bu kızılık
diyorum.
Yüzünde kutsanmışlığın ince çizgileri,
Nasıl da bakmaya doyamıyorum.

Bir akşamüstü kızılığında bana
gülümsüyordun;
Biz birlikte güneşi batırdık,
Biz birlikte kızıla boyandık,
Biz sanki günleri yarım yaşadık.
Nasıl da yaşamaya doyamıyorum.

Bir akşamüstü kızılığında bana veda
ediyorsun,
Gözlerinde son cümlelerin noktaları,
Gözlerinde kızılığın son turunculuğu,
Nasıl da yüreğimi boyuyorsun.
Biz seninle duyguları da yitirdik,
Sen zaten hep kızıl vedaları seviyorsun.

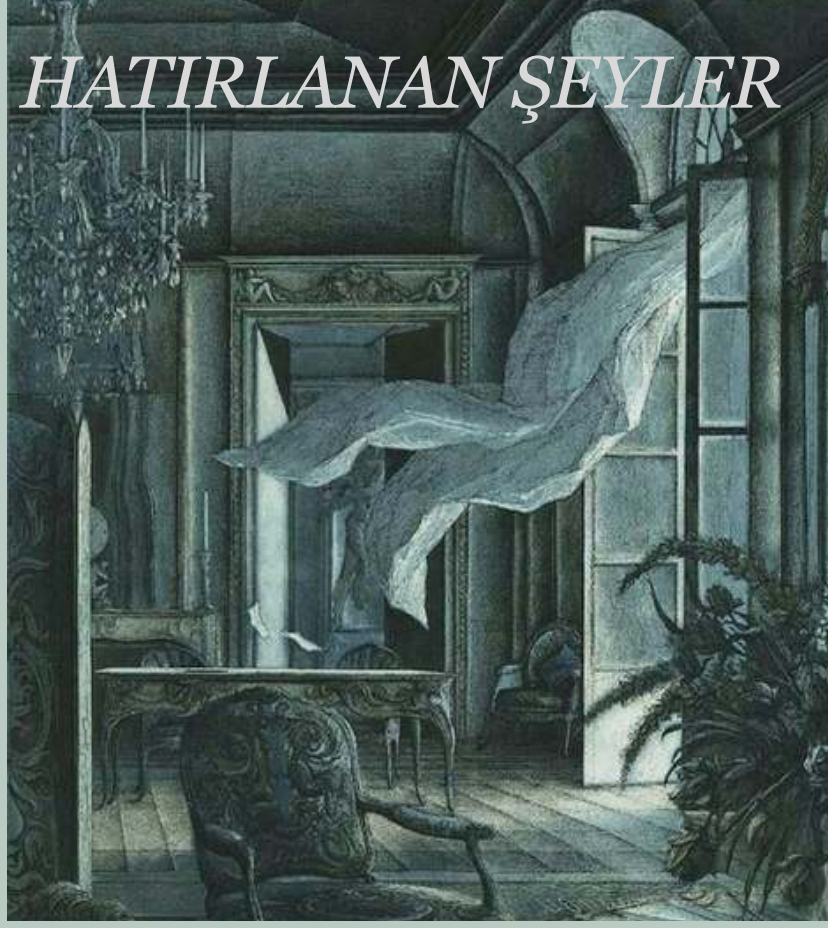

Leyla Güney

Bazen uyanır uyanmaz yatağın kenarında otururuz ya...

Gözlerimiz açıktır ama zihnimiz hâlâ başka bir yerde dolanıyordur. O an, rüyayla gerçek arasında ince bir çizgide dururuz. Ne tamamen buradayızdır ne de orada. İçimizde bir şey eksik kalmıştır sanki, ama ne olduğunu tarif edemeyiz. Sadece biliriz: Bir yerden gelmişizdir ve orası, buraya pek benzemez.

Hayat bana kalırsa, uyanırken görmeye razı olduğumuz düşlerin toplamıdır. Sabahları yüzümüzü yıkarken, aynaya bakıp “Bugün idare ederim” dediğimiz anlar bile küçük bir düşünle başlar. Çünkü insan, dayanacağı bir ihtimal olmadan ayakta kalamaz. Bazen o ihtimal bir insan olur, bazen bir cümle, bazen de henüz hiç yaşanmamış bir gelecek. Çocukken düşler daha gürültülüydü. Sesleri vardı, renkleri vardı, kimseye hesap verme ihtiyacı yoktu.

“Olacağım” derdik, olurduk. O kadar. Kimse plan sormazdı, kimse “peki sonra?” demezdi. Sonra büyüdük. Önce düşlerimizi savunmayı bıraktık. Ardından onları gizlemeyi öğrendik. En sonunda da yok saymayı. Çünkü düş kurmak, büyüdükçe cesaret isteyen bir şeye dönüştü.

Bir noktadan sonra insan, düş görmekten utanır hale geliyor. Sanki ayıp bir şeymiş gibi. Gerçekçi olmamakla, hayata ayak uyduramamakla suçlanıyoruz. Oysa kimse şunu sormuyor: Sürekli gerçekçi olmanın bedeli nedir? Belki de en çok bu yüzden yoruluyoruz. Hep sağlam basmaktan, hiç havalanamamaktan.

Düşler genelde yalnızken gelir. Kalabalıkta pek uğramazlar. Gürültü sevmiyorlar. Bir odada tek başına otururken, bir şarkının tam ortasında, ya da gece uyumadan önce tavana bakarken... Ansızın belirirler. “Başka bir ihtimal var,” derler. Hemen peşlerinden gitmezsin ama o cümle zihninde bir yere yerleşir. Sonra hayatın herhangi bir anında karşına çıkar. “Hatırladın mı beni?” der gibi.

Bazı düşler gerçekleşmez. Bunu kabul etmek zor ama gerekli. Her düş bir kapıya çıkmaz, bazıları sadece pencere açar. Dışarı bakarsın, nefes alırsın, sonra pencereyi kapatıp hayatına devam edersin. Ama o manzarayı bir kez gördükten sonra, aynı odada eskisi gibi duramazsın. Bir şey değişmiştir.

İnsan bazen düşleri sayesinde affeder. Bazen de vedalaşır. “Başka bir hayat mümkün olsaydı” diye başlayan cümleler, aslında içimizdeki yasın başka bir dilidir. Yaşanmamış olanın yasını tutarız çoğu zaman. Kimse fark etmez ama bu da bir kayıptır. Ve her kayıp gibi, sessizce taşınır.

Uyanmak dediğimiz şey, her zaman gözleri açmak değildir. Bazen insan yıllarca uyanamaz. Günlerini yaşar, görevlerini yerine getirir ama bir yanı hâlâ rüyadadır. Belki de bu yüzden bazı insanlar hep dalgın görünür. Bir yerlere geç kalmış gibi... Oysa onlar, içlerinde yarım kalmış bir düşünle yürüyordur.

Ben şuna inanıyorum: İnsan düş görebildiği sürece tamamen teslim olmaz. Düşler, hayatın acil çıkış kapılarıdır. Her şey üstümüze üstümüze geldiğinde, “Buradan da çıkılır,” derler. Bizi kurtarmazlar belki ama nefes aldırırlar. Ve bazen nefes almak, hayatta kalmak için yeterlidir.

Gece bitip sabah olduğunda, düşler yavaş yavaş geri çekilir. Ama izlerini bırakırlar. Bir huzursuzluk, bir merak, bir “ya şöyle olsaydı” duygusu... O izleri tamamen silmemek gerekir. Çünkü insan, her şeyi unuttuğunda değil; bir şeyi hatırladığında değişir.

Belki de mesele, tamamen uyanmamak.

Bir yanımızı hep düşünle bırakmak.

Çünkü bazen en gerçek olan şey, henüz yaşanmamış olandır.

Gözler

Gözler var;
Mavi, kahverengi, yeşil
Denize kıyısı olan şehirlere
yerleşmişler
Evlerde taze salatalık kokusu,
Bahçelerde pembe ortanca
çiçekler

Gözler var;
Kararlı, sahici, cesur
Yürüyorlar dimdik hayat
yolunda
Üniformaları yeni, ayakkabıları
temiz
Bozguna uğramamışlar henüz
dünyada

Gözler var;
Masum, meraklı, özleyen
Çekmecede birikmiş yazılan
mektuplar
Seher vakti, odada tüten
sobanın sesi
Üşüyen ellere nakşedilmiş
hatıralar

Dilşah Gül

BALKONDAKİ ÇİÇEK

Çiçekçide durdum. Durmam için bir sebep yoktu aslında. Fırından dönüyordum; poşette ekmek vardı, cebimde anahtar. Günlerden bir gündü işte. Ayaklarım otomatik gidiyordu. Kafam başka bir yerdeydi; hep olduğu gibi. Ama vitrin camındaki o demet... Bir şey yaptı bana. “Dur” dedi. Kırmızıydı çiçekler; ama o bağırın, insanın gözünü acıtan kırmızılardan değil. Aralarına serpiştirilmiş beyazlar vardı. Sanki biri aceleyle yumuşatmış, sanki “utanma” demiş gibiydi. Sanki fazla sevinme ama saklama da diyordu. Durup baktım. Bakmak dediğim, bir saniye değil; uzun uzun. Sanki çiçeklere değil de kendime bakıyordum. “Bundan alayım,” dedim. Sesim titremedi, içimde de bir şey kopmadı. Ne büyük bir karar anıydı bu, ne de dramatik bir eşik. Ama bir gariplik vardı; sanki bunu yıllardır söylüyordum da bugün ilk kez kendim duymuşum gibi oldu. Çiçekçi paketi uzattı, parayı verdim, poşeti aldım. O kadar.

Mahalle gördü. Zaten görmemeleri mümkün değildi. Bakkalın önünde oturan kadınlardan biri başını kaldırdı. “Aaaa,” dedi, “Türkan değil mi o?” Diğeri hemen eğildi: “Ayrılmıştı ya... E ayrıldıysa bu çiçek kimden şimdi? Kim almış olabilir?”. Cümleler havada asılı kalmadı; yere düştü, yuvarlandı, ayak bileklerime çarptı. Duydum ama üstüme almadım. Sözler kaldırımında yuvarlanan küçük taşlar gibiydi. Sert değillerdi ama çoktular. Ayakkabının içine kaçınca insanın canını yakan cinsten; yürümeyi zorlaştıran ama durdurmayan cinsten.

Evliyken hiç taşımamıştım böyle bir demet. Gerçekten hiç. Doğum gününde yoktu, yıldönümünde hiç. “Gerek yok,” denirdi hep, “çiçek dediğin iki günde solar”. Solar tabii. Her şey solar. Ama o zaman mesele çiçek değildi, şimdi de değil. Çiçeği koluma aldım. Bir ağırlığı vardı; elim alışık değildi bu ağırlığa. Bir an bir kafeye oturup kahve içmeyi düşündüm. Cam kenarı olsun, dedim içimden. Çiçeği masaya koyarım, karşısına otururum, insanlar bakar, “kim almış” derler. Sonra vazgeçtim. Kahveyi dışarıda içseydim, bu çiçek yine başkasının hikâyesi olacaktı; bakılan, yorumlanan, tahmin edilen bir şey. Bazı şeyler eve götürülmeliydi. Bazı şeyler kapalı kapılar ardında durmalıydı önce.

Apartman boşluğunda ayak seslerim yankılandı. Selofanın hışırtısı bana eşlik etti. Asansörü beklemedim, merdivenleri bir bir çıktım. İkinci katta nefesim kesildi, üçüncüde kalbim hızlandı, dördüncüde kapıyı açarken çiçeği düşürmemek için kolumu biraz daha sıktım. Kapıyı kapattığımda ev sessizdi. Bu sessizlik eskisi gibi ürkütmedi beni. Saat öğleden sonra üçü biraz geçmişti. Televizyon kapalıydı, mutfakta dünden kalma bir bardak duruyordu. Hayat, bıraktığım gibiydi.

Çiçeği masaya bıraktım, karşısına geçtim. “Ben mi aldım bunu gerçekten?” diye sordum. Vazoyu çıkardım, suyunu ayarladım, saplarını düzeltiltim. Elim titredi. Durup baktım. Yıllardır başkasından gelmesini beklediğim şeyi, bugün kendi elimle masaya bırakmışım. Bu düşünce önce tuhaf geldi, sonra içimde bir yer gevşedi. Beklerken daha küçüktüm sanki; daha az yer kaplayan, daha sessiz, daha çok susan. Şimdi aynı evdeydim, aynı balkondaydım ama içimde biri, ilk kez geri çekilmiyordu.

Balkona baktım. Karşı apartmanlar hazırды. Bugün 14 Şubat çünkü; mahalle tetikteydi. “Kimden geldi? Yeni biri mi var? Ne çabuk bulmuş.” Vazoyu balkon camının önüne koydum. Bir adım geri çekilip baktım. Belki görsünler diyedir, belki de kendim görmek için. Rüzgâr hafifti, çiçekler kıpırdadı, kokusu yayıldı. O an fark ettim: Ben yıllardır bir kapının önünde beklemişim; kapı açılır diye. Kimse açmamış. Beklemek yoruyormuş, sevilmeyi beklemek daha da.

Telefon masadaydı, bildirimler yanıp sönüyordu. Mesajlar çiçekten, balkondan, kimden geldiğinden söz ediyordu. Telefonu ters çevirdim. Bugün kimseyle konuşmak istemiyordum. Sandalyeyi balkona çektim, oturup çiçeğin tam karşısına geçtim. Ağlamadım ama içimde bir şey yerine oturdu. Bugün biri alsın diye beklemedim; bugün ben aldım. Bu kadar. Sevgi bazen gelmiyordu ama bu, hiç olmadığı anlamına gelmiyordu. Bazı sevgiler çağrılmazdı, beklenmezdi. Bazıları insanın kendine doğru attığı ilk adımda dururdu. Belki de bugün, ilk kez kendimi ciddiye alışıma günüydü. Derin bir nefes aldım. Çiçek yerindeydi. Ben de. Olduğum yerde.

Zeynep Uzun

BİR ÇAY İKİ ŞEKER

Bir çay iki şeker biz eder

Bir çay masada duruyor dumanı tüter üstünde denize karşı

İki şeker atarız içine bir de deniz havası biz eder gemlik sahiline karşı.

Rüzgâr eser inceden, inceden

Hafif uçuşur saçlarım sen tutarsın belimden

Denize karşı gemliğe bakarız

Bir çay iki şeker

Biz eder ey sevgili

Yasemin Tosun

Hayatın Öğrencisi

Hepimiz hayatın birer öğrencisiyiz. Ama nasıl öğrenci?

Geçmişteki yanlışlarımız için bazen şöyle deriz: “Bugünkü aklım olsaydı onu öyle yapmazdım...”

İyi de zaten o dünkü yanlış yapmasaydık, bu günkü aklımız olmazdı.

Dün yapılan yanlışların farkında olmak, bugünü ve yarınları güzelleştirmede yardımcı ve dayanak olur.

Olan biten her şey bizi bugüne hazırlar. Ancak her yaşadığımız şey deneyim (tecrübe) değildir. Deneyim, başımıza gelen şeyden ziyade, bunun karşısında ne yaptığımız ve ondan ne öğrendiğimizdir. Öğrenmenin en etkili yollarından biridir bu...

Her yerde, her zaman, sonuçları olumlu ve olumsuz olan, iyi veya kötü, sayısız olay ve durum içinde yer alırız... Ancak bunları nasıl işlediğimiz, nasıl anlamlandırdığımız, hangi çıkarımları elde ettiğimiz, nasıl bir ders aldığımız ve buna dayalı olarak sonraki yaşadıklarımızı nasıl dönüştürdüğümüz önemlidir. Bu da bizim kişisel gelişimimizi belirler. Gelgelelim bunu da herkes değil, o dersleri almasını bilenler başarır. İşte bunun için, hayatın akışı içerisinde iyi bir öğrenci olmak ilk koşuldur.

Alınacak ders az değil, aksine çoktur. Bu nedenle farkındalıkla ve dersleri doğru öğrencilik tutumuyla takip etmek önemlidir.

Her şeyin, her yaşanılanın nedenini, niçinini, neye sebep olduğunu, bunun sonucunda ne yapılması gerektiğini doğru kavrayabilmeli... Eğer birçok boyutuyla düşünüp, fark edip içselleştirirseniz, işte o zaman yaşadıklarınız deneyim, yani tecrübe haline gelir.

Yaşanan benzer olaylar herkes için farklı sonuçlar doğurur ve ayrı kişilikler ortaya çıkarır.

Çünkü yaklaşım aynı değildir.

Kültürel boyut, farkındalık ve bilinç düzeyi burada etkindir.

Varol Kara

Neticede dersini doğru alan gelişir, değişir, büyür, olgunlaşır; bunu beceremeyen ise bu gelişimi gösteremez, cılız kalır, kırılır. Kişinin kalitesi de büyük ölçüde buna göre belirlenir, şekillenir. Değeri de bununla anlam

kazanır. Yaşadıklarından ne öğrendiğine, elde edilen deneyime ve bunların hayata uygulanmasına bağlıdır. Bu oluşumda, deneyimin sadece olayda değil, olaya verilen bilinçli yaklaşımda saklı olduğunu anlıyoruz.

Yarınların doğru ve iyi yaşanması da büyük ölçüde buna bağlıdır.

Gençler için deneyimsiz, ileri yaştakiler için deneyim sahibi derler. Niye? Çünkü yaşlıların yaşadıkları ve tanklıkları çoktur da ondan.

Hayatımızla ilgili alacağımız doğru veya yanlış kararlar da bu

deneyimlere bağlıdır. Ayrıca insanları tanıma, kime ne kadar güvenileceği ve sözden çok davranışlara bakılacağını da deneyimleyerek öğreniriz çoğunlukla.

Bu nedenle her yaşadığımız bir öğretici, bir armağan ve gelecek için birer kılavuz olarak görülmeli.

Başımıza bir olayın gelmesi pasif bir durumdur. Bundan ders çıkarmak, hataları fark etmek, yanlışımızla yüzleşmek, kendimize çekidüzen vermek, bu deneyimle yeni bir yol çizerek devam etmek ise aktif bir çabadır.

Hayat, yaşadıklarından gereken dersi almayanlara onu inatla tekrar yaşatır. Denir ki: “Tarih, yüzleşmeyenleri tekerrürle cezalandırır.”

Benzer olumsuz şeyleri yeniden yaşamının bedeli ise ağır olur. Bu kayıptır. Geri dönüşü ve düzeltilmesine de geç kalınmış olur. Daha kötüsü de hayat, kendinden öğrenmeyen, ders almayan insanların üstünü çizer...

Bu durum toplumlar ve yönetimler için de geçerlidir. Bu nedenle iyi bir öğrenci gibi hayatın derslerini kaçırmamak ve o dersleri doğru almak, hakkını vermek gerekir...

BOŞ BEYAZ SAYFALAR

Boş beyaz sayfaların önüne oturmaya saymadığım kadar gün geçti. Benliğimden o kadar uzaklaştım ki kim olduğumu unuttum. Beynimde biriken her şeyi sayfalara döktüğüm, içimdeki acıyı bir nebze de olsa öyle dindirdiğim günler benden çok uzakta kaldı. Farklı şehir, farklı insanlar farklı hayatlar hepsi bana gerçekte kim olduğumu unutturdu sanki. Bu bir değişim süreci miydi yoksa ben gerçekten eski beni arkamda bırakıp mı kaçıp gitmişim bu şehirden? Her ne olmuşsa da uzaklaştırmıştı beni işte boş sayfanın karşısından. Şimdi aradan iki yıl geçti ve ben aynı yatakta aynı müzikleri dinleyerek tekrar yazıyorum. Kendime gelmem, cesaretimi toplayıp sayfaların başına oturmam tam iki yılımı aldı. Belki de daha fazla. Yazı yazamamamın sebebi ruhumun acı çekmemesi miydi yoksa istememem miydi bilmiyordum. O kadar çok kağıtlara tane tane işlemem gereken kelime birikmişti ki zihnimde, şimdi burada herkesten uzakta yine sarı ışığın altında yazacaktım zihnimden geçenleri. Cümlelerim birbirinden bağımsız ve devrik olacaktı yine biliyordum fakat önemsemiyordum bir düzen içerisinde olmamalarını. Sadece yazmak ve içimdekileri hafifletmek istiyordum. Çocuktum. Sevgiye ve ilgiye o kadar muhtaçtım ki önüme çıkan ilk insana karşı bir şeyle hissedebiliyor, onun için her şeyi yapmaya hazır konuma gelebiliyordum. Şimdiyse her şey daha farklı daha somuttu benim için. Kendimi tanımış ve büyümüşüm. Gerçek ve hayal dünyası arasındaki çizgiyi artık daha az aşılıyor ve hayatın akışından daha az kopuyordum. Zaman bana iyi davranmıştı. Önümü kesmedi, arkasına sığındığım bir bahane olmadı. Aksine tüm olumsuzlukların içinde parlamama, kendimi geliştirmeme yardım etti. Ve işte şimdi buradayım. Yıllar sonra bıraktığım yerde. Derin bir nefes çektim içime, masanın üstünde yanan mumun kokusu doldu burnuma. Cesaretimi topladım nefesimi geri verdiğim süre boyunca. Ve parmaklarım eşsiz dansına başladı harflerin üzerinde.

HAKİKATİN SERT ZEMİNİ

Bazı sessizlikler vardır; konuşmaktan daha çok şey anlatır. İnsan, o sessizliklerin içinde dolaşırken kendini güvende sanır. Çünkü henüz hiçbir şey adıyla çağrılmamıştır. Söylenmeyen, yüzleşilmeyen her şey, bir süreliğine hafiflik hissi verir. İşte tam da bu yüzden, insan çoğu zaman gerçeğin değil, erteleme peşinden gider.

Bu erteleme, ilk başta bir kaçış gibi görünmez. Daha çok kendini koruma içgüdüleriyle karıştırılır. İnsan, henüz hazır olmadığını söyler kendine; biraz daha zaman, biraz daha mesafe ister. Oysa zaman, çoğu şeyin ilacı değildir. Bazı gerçekler bekledikçe yumuşamaz; aksine katılaştır. Ve insan, fark etmeden kendi içinde bir sessizlik biriktirir.

Hakikat de tam burada devreye girer. Aceleci değildir; hayatımıza gürültüyle dalmaz. Yavaş yavaş yaklaşır; önce sesini kısar, sonra bakışını. İnsan bu sessiz ilerleyişi fark etmediğini sanır ama beden anlar. İçte beliren o tanımsız ağırlık, geceleri sebepsiz uyanmalar, aynı düşünceye dönüp duran zihin... Bunlar hakikatin ayak sesleridir. Kaçılan her düşünce, onun yolunu biraz daha belirginleştirir.

İnsan bu noktada kendine hikâyeler anlatmaya başlar. Çünkü hikâyeye, gerçeğin sertliğini törpülemenin en zarif yoludur. Bu hikâyelerin içinde biraz eksik, biraz fazla, bolca da mazeret vardır. “O şartlarda başka türlü mü mümkün değildi” cümlesi, en çok tekrarlanan savunmadır. Hakikat bu savunmaları dinler gibi yapar; ama kaydetmez. Onun hafızası seçici değil, ısrarcıdır. Unuttuğumuzu sandığımız ayrıntıları saklar, zamanı geldiğinde sessizce önümüze koyar.

İşte tam da bu yüzden hakikatle ilk temas genellikle sarsıcıdır. Çünkü insan, kendine söylediği sözlerle yaşarken, bir anda kendisiyle baş başa kalır. Suçlayacak bir dış ses kalmadığında, savunmalar anlamsızlaşır. Hakikatin sertliği burada hissedilir. Kırmak istemez; ama eğilmez. Ona uymayan her düşünce, her kaçış, zeminde ince çatlaklar oluşturur.

Bu çatlaklar dışarıdan görünmez. Hayat, yüzeyde akmaya devam eder. İnsan yine gülümser, yine konuşur, yine aynı yolları yürür. Ama içerde bir şey değişmiştir. Eskiden güvenle basılan yerler artık tereddütle yoklanır. Çünkü hakikat, altındaki zemini sertleştirmiştir. Yanlış bir adım acıtır artık; yanlış bir cümle daha uzun süre yankılanır.

Yine de bu sertlik bir ceza değildir. Hakikat, insanı yıkmak için değil, ayakta tutmak için serttir. Yumuşak zeminler iz bırakmaz; insan orada kaybolur. Sert zemin ise yürümeyi öğretir. Acıtır ama taşır. Kişi ancak burada, kendi ağırlığını gerçekten hissettiğinde, kim olduğunu anlamaya yaklaşır.

Yine de hakikat bir son değildir. Daha çok, geri dönüşü olmayan bir başlangıçtır. Üzerine basmayı göze alan için acı verir; ama aynı zamanda taşır. Çünkü insan ancak bu sert zeminde yürümeyi öğrendiğinde, kendine ait bir iz bırakabilir.

Ve belki de asıl korkutucu olan şudur:

Hakikatle yüzleştiğimiz an değil, ona rağmen yaşamaya devam ettiğimiz andır.

Zeynep Ökmen

“Evden çıkmayı hiç istememek ama hızlıca, telaşla, havayla temas edecek olmanın ufak coşkusuyla sımsıkı giyinerek dışarı çıktı. Hava beklediği gibi soğuk muydu? Bere takmıştı. Bere, kulağındaki kulaklığı daha sıkı tutuyordu, sesi yalıtıyordu, müziği bu şekilde dinlemek dış dünya ile bağlantıyı kesiyordu daha çok. Ve gözlükler. Bere gözlüklerini de sıkı tutuyordu. Bere oldukça konfordu hissettiği. Rüzgardan, sestən, yüzünün daha çok görünmesinden pek müteessirdi.

Adım attıkça berenin ağırlığı büyüdü, adımları büyüdü, üşümemek için eskimodan halliceye getirdiği bedeni büyüdü...

Birkaç dakika, soğuk güneşin altında, banka kulübesinin önünde gerildikten sonra müzikle esas buluşulan o otobüs yolculuğu başladı.

Yollar hızla geçerken sağından, yolda görünen her bir insan, bir dükkan ya da bir balkon, pencere... O an ne düşündüğünü geçirdi aklından. Onların.

Sırt çantasıyla yürüyen bir genç çocuk. Dershane ödevini zar zor yetiştirmiş. Ailesine ödev mesajı gitmesin diye.

Fabrika servisinden inen kadın. Mesai bitimi ama yüzü hala asık.

Beyaz atlı prensinin arabasıyla onu almasını bekleyen süslenmiş tatlı bir kız.

Otobüse binen şen kahkahalı gençler.

Böyle kahkahayla otobüse, metroya bindiğimizde suratı asık, soğuk nevale dediğimiz kadınlar olurdu oralarda. İşte o kadının kendisi olduğunu fark etti. Asık yüzlü teyze.

Boş verdi. Müzik bundan daha keyifli.

Aynı yolculuğu gece yaparken hüznü ve merakı artıyordu. Apartmanda ışıkları yanan o daireler. İçeride kimler vardı? Ne yapıyorlardı? Her birinin yerinde olmayı düşlemesi yaşamı daha da duyumsatıyordu ona. Daha derin kılıyordu zaman kendisini.

Işıklar kapalı olsaydı keşke. Karanlık bir otobüs yolculuğu daha çekici ve gizemli olurdu onun için. Işık öyle yüksek ki gözleri kirleniyordu baktıkça insanlara. Ve dışarıyı göremiyordu. Her yerde insan. Cama baksa kendisi. Baktı kendisine. Kendimize baktığımızda aynada, camda. Gülelimiz arttıkça gözlerimizi bir alev kaplıyor. İçimizdeki karanlığı görmeye başlıyoruz.

Ben nedense seviyorum bu karanlığı. Bazen korkuyorum. Ama bana gerçeği anımsatıyor. Gerçeği duyumsuyorum. İnsanı görüyorum.

Yüzünü çevirdiğinde otobüste kimsenin kalmadığını gördü. Otobüs durdu. Şoför ona bakıyor. Kulaklığı çıkarıp hayata döndü. Yanlış otobüse binmişti. “

LİSTE

Vitrinin önüne geldi.
Pembe hırkaya baktı. Çok güzel
duruyordu.
Gözleri parladı.

Cebindeki listeye göz gezdirdi:
(tırnak makası, cımbız, ayna, tarak,
jilet, ekmek ve soğan)

Liste uzayıp gidiyordu.
Döndü, vitrine bir daha baktı.
Hırkanın fiyatını sordu.
Ses gelmeyince fark etti;
Soruyu vitrindeki KADIN mankene
sormuştu.
Yüzünü uzun caddeye döndü.
Tramvay geçerken, arka kapısına
tutunan bir çocuk düştü.
Yüzü acıyla buruştu.
Kalabalığa doğru telaşla yürümeye
başladı.

Abdulkadir TAŞ

Kaşar arası simit gibiydi hayat
Her şey tersine gidiyordu.
Düz olan tek şey vicdanımızdı!
Bütün bu zıtlıkların arasından
sadece
Vicdanımız hayata göz
kırpıyordu.

Ellerimiz mi?
Onlar hiç kirlenmemişti ki!..

Alkım Türk